

Hof van beroep Brussel, arrest van 20 mei 2022

Koop-verkoopovereenkomst – Weens Koopverdrag (CISG) – Bewijs van de tekortkoming door een van de partijen – Artikel 11 Weens Koopverdrag – Vrij bewijsregime – Geen expliciete regel inzake bewijslast – Geen algemeen beginsel waarop het Verdrag berust – Toepasselijk recht – Verordening 593/2008 (Rome I) – Artikel 18 – Toepassing van de lex contractus – Afwezigheid van rechtskeuze – Recht van de gewone verblijfplaats van de verkoper (artikel 4)

Contrat de vente – Convention de Vienne vente internationale de marchandises (CVIM) – Preuve du défaut d’une des parties – Article 11 Convention de Vienne – Régime libre d’administration de la preuve – Absence de règle explicite concernant la charge de la preuve – Absence de principe général dont la Convention s’inspire – Droit applicable – Règlement 593/2008 (Rome I) – Article 18 – Application de la lex contractus – Absence de choix de loi – Droit de la résidence habituelle du vendeur (article 4)

In de zaak van

B.V.P., met maatschappelijke zetel in Nederland,
appellante,

die niet verschijnt noch iemand in haar naam,

tegen

C.V. M., met maatschappelijke zetel in België,
geïntimeerde,

vertegenwoordigd door Mr. Alexandris P. loco mr. Dejosse Wim, advocaat te 2000 Antwerpen,
Schermersstraat 30.

1. Het hof heeft kennis genomen van de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder van:
  - de inleidende dagvaarding, op verzoek van de cv M (hieronder: ‘M.’) betekend aan de bv P (hieronder: ‘P.’) op 24 maart 2017,
  - het bestreden vonnis van de zesde kamer van de (toenmalige) Nederlandstalige rechtbank van koophandel Brussel, gewezen op 19 april 2018,
  - het verzoekschrift hoger beroep, voor P., neergelegd ter griffie van dit hof op 14 november 2018,
  - de “eerste beroepsconclusie”, voor M neergelegd ter griffie van dit hof op 13 februari 2019,
  - de zeven stukken, voor M. ter griffie van dit hof neergelegd op 21 oktober 2019.
2. Op de openbare zitting van 22 april 2022:
  - heeft mr. P. Alexandris gepleit voor M.,
  - is niemand verschenen voor P.,
  - werden de debatten gesloten,
  - werd de zaak in beraad genomen.

3. De procedure verliep met inachtneming van de toepasselijke bepalingen van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, inzonderheid artikel 24 van die wet.

I. Feiten en procedure in eerste aanleg

1. Op basis van de door partijen voorgelegde conclusies en stukken, kunnen de relevante feiten die ten grondslag liggen aan het geschil in deze zaak als volgt worden samengevat.

2. P. bestelde op 12 juni 2015, 30 juli 2015 en 26 augustus 2015 telkens 20 opslagkisten. Volgens de offerte van M. werden die in niet gemonteerde toestand geleverd en moest P. ze zelf samenstellen.

P. voert aan dat zij eerst een volledig gemonteerde modelkist bestelde die ze goedkeurde, waarna ze akkoord ging om 60 kisten te laten leveren, gespreid over drie bestellingen van 20.

M. stelde drie facturen op voor de drie leveringen, respectievelijk op 13 juli 2015, 21 augustus 2015 en 15 september 2015, telkens voor een bedrag van 6.760 euro (stukken 1, 2 en 3 van M).

De facturen bleven onbetaald. M. maande P. aan tot betaling bij aangetekende brief van 21 november 2015 (stuk 4 van M.) en stelde haar via een deurwaarder in gebreke op 18 december 2015 (stuk 5 van M.).

3. In haar verzoekschrift hoger beroep stelt P. dat zij zelf de eerste twintig kisten monteerde en daarbij vaststelde dat ze niet overeenstemden met de kwaliteit van de modelkist. Zij zou dat al op 20 juli 2015 hebben meegedeeld aan M. per mail. Tegelijk gaf ze aan de volgende partijen kisten te zullen bestellen, evenwel met het vereiste dat aan de kwaliteitsopmerkingen zou worden verholpen. Er werden kort nadien effectief veertig bijkomende kisten besteld – afgehaald in twee loten van twintig.

Bij montage bleken ook die veertig bijkomende kisten niet te voldoen aan de kwaliteitsvereisten. Dat zou aan M. zijn meegedeeld bij mail van 20 oktober 2015.

Partijen zouden – nog steeds volgens het verzoekschrift hoger beroep van P. – vervolgens akkoord zijn gegaan om in onderling akkoord een tegensprekelijk onderzoek te verrichten waarbij de fabrikant van de kisten (Novaedes) zou worden betrokken. Bij dat onderzoek (van 26 november 2015) zou de gebrekkige kwaliteit zijn vastgesteld.

4. Het enige beschikbare stuk inzake de klachten van P. betreft een mail van 18 april 2017 waarmee zij meedeelde dat de geleverde kisten niet voldeden aan de kwaliteitsvereisten, dat M. had beloofd dat de kisten zouden worden opgehaald en dat ze klaar stonden om te worden afgehaald (stuk 6 van M.).

5. Er werd geen oplossing bereikt tussen de partijen en M. startte bij dagvaarding van 24 maart 2017 de huidige procedure om betaling van de drie facturen voor in totaal 60 kisten te bekomen.

6. Bij mail van 24 november 2017 stelde M. voor tien kisten op te halen, met evenredige aanpassing van maar zonder afbreuk te doen aan haar vordering. P. ging akkoord dat “*deze eerste 10 kisten*” zouden worden opgehaald.

Volgens het verzoekschrift van P. was het de bedoeling dat M. alle kisten zou terugnemen om ze aan een derde door te verkopen.

7. In de procedure voor de eerste rechter voerde P. geen verweer. M. bracht de tien gerecupereerde kisten in rekening door haar vordering dienovereenkomstig te verminderen. De eerste rechter willigde de aangepaste vordering van M. integraal in.

II. Vorderingen in hoger beroep

1. P. vordert het bestreden vonnis te hervormen en:
  - de vordering van M. af te wijzen,
  - een deskundige aan te stellen om na te gaan of de 50 kisten overeenstemmen met de voorbeeldkist die M. haar eerst bezorgde, om de kwaliteit ervan te beoordelen en om de schade te begroten die P. leed,
  - M. te veroordelen tot een provisionele schadevergoeding van 1 euro,
  - M. te veroordelen tot betaling van de rechtsplegingsvergoeding voor iedere aanleg.
2. M. vraagt de bevestiging van het bestreden vonnis en de veroordeling van P tot de gerechtskosten, waaronder een rechtsplegingsvergoeding.

III. Beoordeling

1. Het bestreden vonnis werd volgens P. betekend op 1 oktober 2018. Rekening houdend met het feit dat de betekening in Nederland gebeurde, is het op 14 november 2018 ingestelde hoger beroep tijdig. Het is ook vormelijk regelmatig.

Het hoger beroep van P. is ontvankelijk.

2. Het geschil tussen het in België gevestigde M. en de in Nederland gevestigde P. betreft een internationale koop van roerende goederen. Er blijkt niet dat de partijen het op die overeenkomst toepasselijke recht hebben bepaald.

Zowel in België (sinds 1 november 1997) als in Nederland (sinds 1 januari 1992) geldt het Verdrag van de Verenigde Naties inzake internationale koopovereenkomsten betreffende roerende zaken, gesloten te Wenen op 1 april 1980 ('Weens koopverdrag').

Bijgevolg vormt het Weens koopverdrag het wettelijk kader voor de koopovereenkomst tussen de partijen (artikelen 1, 1), a), en 3 van het Weens koopverdrag).

3. Het Weens koopverdrag bevat als basisregel inzake het bewijs een regime van vrije bewijsvoering (artikel 11 van het Verdrag), maar geen expliciete algemene regel inzake de bewijslast. Een dergelijk algemene bewijslastverdeling kan evenmin met voldoende zekerheid geconstrueerd worden op basis van of afgeleid worden uit de bepalingen van het verdrag of de principes die eraan ten grondslag liggen (zie in dat verband artikel 7 van het Verdrag). Het aspect van de bewijslast wordt bijgevolg beheerst door het nationale recht dat, ter aanvulling van het Weens koopverdrag, op de overeenkomst van toepassing is. Dat nationale recht wordt aangewezen door de Europese Verordening nr. 593/2008 van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (de 'Rome I-Vo'). Artikel 18 van de Rome I-Vo bepaalt dat het door die verordening aangewezen recht ook de kwestie van de bewijslast omvat.

Bij afwezigheid van rechtskeuze, is op een koopovereenkomst inzake roerende goederen het recht van het land waar de verkoper zijn gewone verblijfplaats heeft, toepasselijk (artikel 4, 1, a), van de Rome I-Vo).

4. De verkoper in deze zaak is M., dat zijn hoofdbestuur en de in deze zaak betrokken vestiging in België heeft, zodat haar gewone verblijfplaats in België te situeren is (artikel 19, 1, van de Rome I-Vo) en de litigieuze overeenkomst, voor de zaken die niet geregeld worden door het Weens Koopverdrag, beheerst wordt door het Belgische contractenrecht.

De bewijslast wordt bijgevolg bepaald door artikel 1315 van het oud Burgerlijk Wetboek (nu artikel 8.4 van (Boek VIII van) het Burgerlijk Wetboek):

- degene die zich beroept op een verbintenis, moet die bewijzen,
- degene die beweert dat er een reden is waardoor hij bevrijd is van die verbintenis, draagt de bewijslast van die reden (op dat vlak bevat het Weens Koopverdrag wel een regel inzake de bewijslast (artikel 79 van het Verdrag), regel die dezelfde bewijslastverdeling bevat),
- degene die beweert dat een verbintenis slecht werd uitgevoerd, moet daarvan het bewijs leveren.

5. Het bestaan van de koopovereenkomst, het feit dat de gekochte waar effectief werd geleverd, het feit dat daaruit een verbintenis tot betaling van de koopprijs voortvloeide voor P. en het feit dat die betaling niet gebeurde, hebben nooit ter discussie gestaan.

P. lijkt te beweren dat zij niet gehouden is tot betaling omdat M. tekort schoot in haar leveringsverbintenis. Zij ontleent aan die tekortkoming ook een recht op schadevergoeding.

Overeenkomstig de genoemde regel inzake de verdeling van de bewijslast, moet P. voor beide onderdelen van haar vordering het bewijs leveren dat M. tekort schoot in de uitvoering van haar leveringsverbintenis. Dat bewijs kan zij eventueel leveren middels een gerechtelijk deskundigenonderzoek. Alvorens dat laatste kan bevolen worden, moet P. evenwel haar beweringen en redenen voor een dergelijk onderzoek voldoende aannemelijk maken.

6. De uiteenzetting van feiten die P. in haar verzoekschrift hoger beroep geeft, is coherent en onder meer gedetailleerd en gespecificeerd wat de chronologie betreft. Evenwel wordt de essentie van haar beweringen, namelijk dat zij zeer snel na de levering protesteerde en dat de kisten niet overeenstemden met de door haar gestelde vereisten, tegengesproken door M. P. legt geen enkel stuk voor waarmee de waarachtigheid van haar beweringen kan worden nagegaan.

P. slaagt er aldus niet in voldoende aannemelijk te maken dat de door M. geleverde kisten niet deugden. Daardoor bestaat daarvoor niet alleen geen zeker bewijs, maar is er ook onvoldoende grond een deskundig onderzoek te bevelen.

7. Het hoger beroep en de vorderingen van P. zijn bijgevolg ongegrond.

8. [...]

OM DEZE REDENEN,

HET HOF,

Rechtsprekend op tegenspraak.

Verklaart het hoger beroep van P. ontvankelijk maar ongegrond.

Bevestigt het bestreden vonnis.

[...]

Dit arrest werd uitgesproken in de openbare zitting van **20 mei 2022** door

H. Storme   Alleenzetelend raadsheer
B. Heymans   Griffier